

Stand van zaken Club van Aanjagers van de Tsjûkemar 2021 28-12-2021

Jammer dat we elkaar niet persoonlijk kunnen treffen in Delfstrahuizen.

Hierbij de recente informatie over de vorderingen bij de Club van Aanjagers van de Tsjûkemar.

📍 Graag vernemen wij jullie reactie via: info@tsjukemarplannen.nl

Ons gebied inrichten zoals wij, de burgers van de Tsjûkemar Regio, dat willen. Dat is het doel. In nauwe samenwerking met dé overheid is daarbij van groot belang. In het woordje dé zit al een eerste opdracht. Bij de overheden bestaat de wens om als één overheid naar de burgers op te treden. De praktijk is echter weerbarstig. Toch zijn we met elkaar op de goede weg.

Ons proces noemen we dan ook **de Praktykskoalle**.

Inmiddels hebben 11 basisscholen uit de regio zich aangesloten bij het initiatief, **Gebiedsonderwijs Tsjûkemar Regio**. Tweemaal is Optimist on Tour georganiseerd voor de 11 basisscholen in de regio op het strand van Delfstrahuizen. Een succes waaraan ongeveer 400 leerlingen van de groepen 6 tot en met 8 hebben deelgenomen. Het projectteam Gebiedsonderwijs haalt nu de scholeninbreng op voor het Uitvoeringsplan Gebiedsonderwijs. Het uitvoeringsplan heeft een looptijd van minimaal 8 jaren. De inhoud sluit aan op vier leerlijnen: techniek, cultuur, natuur en bewegen.

In 2019 is de **Survivalbaan Oosterzee** geopend. De eerste uitbreiding met een mini-survivalbaan voor jeugd en beginners is in voorbereiding. Veel wordt door de clubleden zelf gedaan. De verwachting is dat de jeugd in het voorjaar van 2022 van de eigen baan gebruik kan maken.

Na inzending van 90 ontwerpen door kunstenaars uit het hele land is gekozen voor de **Boomstoelen**; **herkenbare robuuste kunstwerken** die het verhaal van de Tsjûkemar vertellen. De kunstwerken staan op markante panoramische rustplaatsen in de Tsjûkemar Regio. Het is een beeldmerk voor de Tsjûkemar Regio. Observatorium uit Rotterdam is verantwoordelijk voor het ontwerp en de uitvoering. De eerste vijf locaties zijn bepaald (zie de kaart hiernaast). Realisatie van de Boomstoelen in Echten, Reahel en Follegea is in voorbereiding.

De realisatie van een **fietspad op het bestaande voetpad langs de Broeresleat**, (verbinding Tjonger met de Tsjûkemar) leek niet ver weg. Er ligt een definitieve offerte en de financiën zijn rond. In uitgebreid overleg met gemeente De Fryske Marren en Wetterskip Fryslân zijn eigendom, onderhoud en beheer van het fietspad geregeld. Bij de aanvraag van vergunningen kwam een kink in de kabel. Ondanks de Quicksan Wet Natuurbescherming adviseert de provincie negatief op het plan op basis van ecologie. Hoe deze knoop te ontwarren, ligt in de toekomst. De overheden spannen zich hiervoor in. Het is afwachten wanneer en of de schep de grond in gaat.

De Headammen, ligt in Dunegea en grenst aan de jachthaven Sint Nyk. Het terrein is opnieuw ingericht voor zwemmers, vissers en rustzoekende fietsers. Er is een strandje met even verder op een vissteiger waar ook vissers met een beperking hun hengel kunnen uitgooien. Ondanks dat de officiële opening nog moet plaatsvinden, weten bewoners en recreanten de plek uitstekend te vinden.

Buorkjen mei Wearde is de naam van de werkgroep waarin een vijftal jonge boeren uit de Tsjûkemar Regio samenwerken. De eerste actie is **bloemrijkmengsel zaaien in bermen** langs drukke wandel- en fietspaden. Met als doel, zichtbaar worden op een positieve wijze. Bordjes met QR code langs de bloemrijke bermen geven toelichting. De samenwerking gaat verder met de **verwerking van hekkelspecie en bermgras**. Hoofddoel: waardevolle reststromen voor de regio behouden door deze zelf te

verwerken en te benutten. De boeren hebben hierbij een belangrijke positie in dit uitgebreide proces. Het project vindt plaats onder aanvoering en begeleiding van Pieter van der Valk, boer en initiatiefnemer van het project 'Behoud van waardevolle reststromen'. Inmiddels sluiten meer boeren zich aan en zal de groep zich uitbreiden naar 10-12 boeren. Betrokken ambtenaren van de gemeente De Fryske Marren en de verantwoordelijk wethouder hebben de praktijk gezien en zijn enthousiast. Met name omdat de gemeente nu al problemen heeft met het wegzetten van de gecomposteerde reststromen. Dit initiatief komt als geroepen. De samenwerking tussen boeren en gemeente wordt voortgezet. Een principeverzoek voor de verwerking ligt bij het college.

In oktober 2016 stelde de Werkgroep Ôlesprong onder andere vertegenwoordigers van Plaatselijk Belang Sint Nyk, ingesteld door de Club van Aanjagers van de Tsjûkemar, de ideeschets op voor de ontwikkeling van **dagrecreatiegebied Ôlesprong**. In februari 2017 is deze visie gepresenteerd aan Plaatselijk Belang PB), Ondernemersvereniging (OVS) en Watersportvereniging (WVS). Zij schaarden zich unaniem achter de visie.

Onderdeel van die visie vormt de **ontsluiting van de Sint Nyksterfeart en de Houtfeart**.

Enerzijds omdat daarmee een zeer aantrekkelijke vaarverbinding voor kano's, suppers, sloepen, kleine kajuitbootjes en schaatsters ontstaat. Daarmee komen zowel het dorp, de verblijfsrecreatiebedrijven als buurtschap de Heide aan doorgaand klein vaarwater te liggen. Anderzijds omdat verwacht wordt dat het zwemwater bij de Ôlesprong, maar ook in de bestaande vaarten, door doorstroming aan kwaliteit wint. Het project heeft een tijdje stilgelegen maar wordt nu weer opgepakt door de werkgroep die

bestaat uit PB, OVS, WSV en CvA en de projectleider van de gemeente.

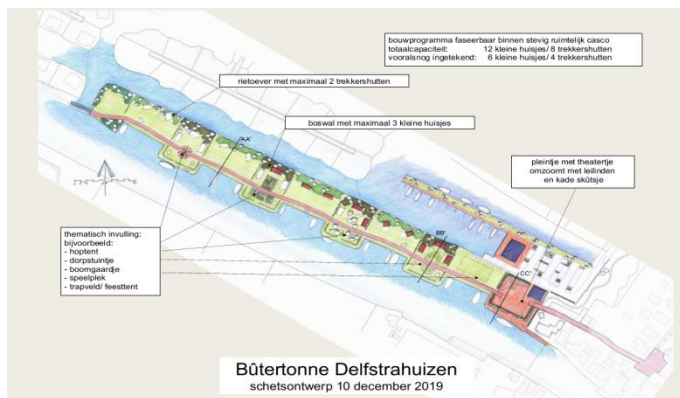
De haalbaarheid wordt momenteel nader onderzocht waarbij provincie, gemeente en waterschap geen overwegend bezwaren hebben, mits van een zorgvuldige landschappelijke inpassing sprake zal zijn.

Binnen het project Dagrecreatie ZO oever zijn twee deelprojecten in ontwikkeling: de **Bûtertonne en Kitesurfzone Delfstrahuizen**. Voor de ontwikkeling van een kitesurfzone aan de zuidoost oever van de Tsjûkemar is de aanpak van de Nije Pleats gevolgd. Alle betrokken partijen

stemden in met een zogenaamde digitale schetsschuit die onder leiding van de gemeente in januari 2021 plaatsvond. Resultaat: een door de deelnemers goedgekeurde de schets en verslag op basis waarvan de volgende stappen worden genomen. Te beginnen met een uitgebreid ecologisch onderzoek. Hiervoor is opdracht gegeven aan bureau Wymenga. De start is begin januari 2022. Ligt het rapport er dan volgt het projectplan. Overwogen wordt hierbij voor twee projectleiders te kiezen, één vanuit de CvA en één vanuit de provincie.

Aan de herinrichting van de noordoever langs de Pier Christiaansloot heeft de CvA in de beginfase haar steentje bij gedragen. Het plan is om dit voorjaar met de herinrichting van de Bûtertonne te beginnen.

Op **1 januari 2022 luiden ongeveer dertig kerkklokken en klokkenstoelen** in de Tsjûkemar Regio en in gemeente De Fryske Marren van middernacht tot 00.30 uur. Op initiatief van de Club van Aanjagers is binnen veertien dagen een spektakel van formaat georganiseerd. En het krijgt vervolg, niet alleen door het aantal klokken dat het nieuwe jaar in

zal luiden maar ook door de oprichting van een Klokkenluidersgilde en een opleiding tot Klokkenluider. Hiervoor zet de Stichting BRM (Beschermd Rijks Monumenten) De Fryske Marren zich in. Het was eigenlijk al een lang gekoesterde wens die vleugels krijgt met dit initiatief. Het klokkenluiden is een samenwerking van de

Club van Aanjagers van De Tsjûkemar en stichting BRM De Fryske Marren. Een traditie nieuw leven in blazen. Beide stichtingen zijn voornemens om het klokkenluiden ieder jaar te herhalen. Een goed voorbeeld van de rol van de Club van Aanjagers; aanjagen, verder brengen en loslaten.